

NEWSLETTER

JU MUZEJ "Alija Izetbegović" Sarajevo
Broj 4/2021 | Juli 2021.

2

AKTIVNOSTI

Izložba fotografija
„Diplomatski put Alije
Izetbegovića“ u Galeriji
„Preporod“

...

5

AKTUELNOSTI

Srušena crkva u avlji
nane Fate Orlović

...

16

GODIŠNJICE

26. godišnjica genocida
u Srebrenici

...

Izložba fotografija „Diplomatski put Alije Izetbegovića“ u Galeriji „Preporod“

U prostorijama galerije BZK "Preporod" 28.05.2021. otvorena je izložba "Diplomatski put Alije Izetbegovića" u organizaciji JU Muzeja "Alija Izetbegović", kojom se simbolično obilježava 29. godišnjica od dana kada je Republika Bosna i Hercegovina postala punopravna članica Organizacije Ujedinjenih Nacija.

Izložbu je otvorio član Predsjedništva Bosne i Hercegovine iz reda bošnjačkog naroda, Gdin. Šefik Džaferović, a prisutnima su se obratili i Predsjednik BZK "Preporod" Prof. Dr. Sanjin Kodrić i direktorka Muzeja Nađa Berberović-Dizdarević.

Otvorenju izložbe su prisustvovali i ministrica vanjskih poslova Doc. Dr. Bisera Turković i Ministar kulture i sporta KS Gdin. Samir Avdić, te predstavnici diplomatskog kora, njihove ekselencije ambasador Palestine Gdin. Rezeq Namoura, ambasador Islamske Republike Iran Gdin. Gholamreza Alimohammad Ghelichkhan i ambasador Kraljevine Saudijske Arabije Gdin. Osama bin Dakhil Al-Ahmadi.

Izložba je bila otvorena za javnost do petka, 04.06.2021. godine.

Predsjednik Stranke Demokratske Akcije Bakir Izetbegović posjetio izložbu fotografija

Predsjednik Stranke Demokratske Akcije i zamjenik predsjedavajućeg Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine Bakir Izetbegović je 1. juna 2021. godine posjetio izložbu "Diplomatski put Alije Izetbegovića" koju je organizovao Muzej "Alija Izetbegović" u galeriji BZK "Preporod". Delegaciju su primili Direktorica Muzeja Nađa Berberović-Dizdarević i Predsjednik BZK "Preporod" Sanjin Kodrić.

Posjeta direktorice Muzeja „Alija Izetbegović“ potpredsjednici FBiH Meliki Mahmutbegović

Direktorica Muzeja "Alija Izetbegović", Nađa Berberović-Dizdarević, posjetila je 2. juna 2021. godine potpredsjednicu Federacije BiH Dr. Meliku Mahmutbegović. Ovom prilikom razgovarano je o aktualnim aktivnostima i projektima Muzeja, te je dogovorena suradnja na prvom ciklusu Ljetne škole BH diplomatičke organizacije Muzeja.

Posjeta ambasadi Kraljevine Saudijske Arabije

Direktorica JU Muzeja "Alija Izetbegović" je 11. juna 2021. godine posjetila njegovu ekselenciju ambasadora Kraljevine Saudijske Arabije Osamu bin Dakhil Al-Ahmadija.

Diplomatski i prijateljski odnosi Bosne i Hercegovine i Kraljevine Saudijske Arabije su izuzetno jaki i čvrsti, i konstantno se radi na njihovom unaprjeđenju.

Razgovarano je o potencijalnoj suradnji ambasade i Muzeja na polju kulture i obrazovanja sa akcentom na intelektualno naslijeđe Predsjednika Alije Izetbegovića, čiji lik i djelo se izuzetno cijene u Kraljevini Saudijske Arabije.

Direktorica Muzeja posjetila ambasadu Države Katar

Direktorica Muzeja "Alija Izetbegović" Nađa Berberović-Dizdarević posjetila je 24. juna 2021. godine ambasadu države Katar, gdje se susrela sa opravnicom poslova Ambasade Države Katar u Bosni i Hercegovini, Sarom Khaled Al-Meadadi.

Diskutovano je o aktualnim projektima i aktivnostima Muzeja, sa fokusom na prvi ciklus Ljetne škole diplomatičke koji se održava u avgustu ove godine.

Gđa Khaled Al-Meadadi je zaključila kako je Ljetna škola diplomatičke izuzetno značajna i relevantna, te izjavila da će Ambasada države Katar podržati ovaj projekat Muzeja "Alija Izetbegović".

Posjeta ambasadi Republike Austrije

FOTO: Muzej "Alija Izetbegović"

Direktorica JU Muzeja "Alija Izetbegović" Nađa Berberović-Dizdarević je 13. jula 2021. godine posjetila njenu ekselenciju ambasadoricu Republike Austrije u Bosni i Hercegovini Dr. Ulrike Hartmann.

Prilikom posjete fokus razgovora su bile planirane aktivnosti JU Muzeja "Alija Izetbegović" vezane za organizaciju projekta "Ljetna škola BH diplomatičke" te ostale kulturne aktivnosti. Sastanku je prisustvovala i direktorka Austrijskog kulturnog foruma Sarajevo, gospođa Sabine Kernthaller.

Potencijalna saradnja između dvije institucije na polju kulture je ostavljena kao poželjna mogućnost, imajući u vidu historijske i kulturne veze između Bosne i Hercegovine i Republike Austrije.

ALIJA
IZETBEGOVIĆ
MUZEJ

WWW.MUZEJALIJAISETBEGOVIC.BA

Otvorenje izložbe "Diplomatski put Alije Izetbegovića" u Novom Pazaru

FOTO: Muzej "Alija Izetbegović"

U organizaciji JU Muzej "Alija Izetbegović" i Bošnjačkog nacionalnog vijeća u ulozi domaćina, u okviru obilježavanja 11. jula Dana sjećanja, u Novom Pazaru 9. jula 2021. godine je priređena izložba slika "Diplomatski put Alije Izetbegovića".

Tokom ceremonije otvorenja čelnici Bošnjačkog nacionalnog vijeća su ukazivali na proaktivni odnos rahmetli predsjednika Alije Izetbegovića prema Bošnjacima u Sandžaku.

Izložba je otvorena od strane jednog od bliskih saradnika na rješavanju bošnjačkog nacionalnog pitanja rahmetli predsjednika Alije Izetbegovića, dr. Sulejmana Ugljanina, predsjednika SDA Sandžaka i osnivača Bošnjačkog nacionalnog vijeća.

Dr. Ugljanin se na diplomatski put Alije Izetbegovića referisao kroz riječi bivšeg Visokog predstavnika u Bosni i Hercegovini Paddyja Ashdowna kazane na dženazi rahmetli predsjednika: „Alija Izetbegović je bio dobar čovjek, ponosan na svoje evropsko porijeklo i islamsku vjersku pripadnost i nikome se zbog toga nije izvinjavao.“

Izložba fotografija je započela svoj put izvan Sarajeva u Sandžaku, i JU Muzej "Alija Izetbegović" je posebno ponosan na tu činjenicu.

Javnost će biti u prilici posjetiti izložbu fotografija do 23. jula 2021. godine.

Srušena crkva u avlji nane Fate Orlović

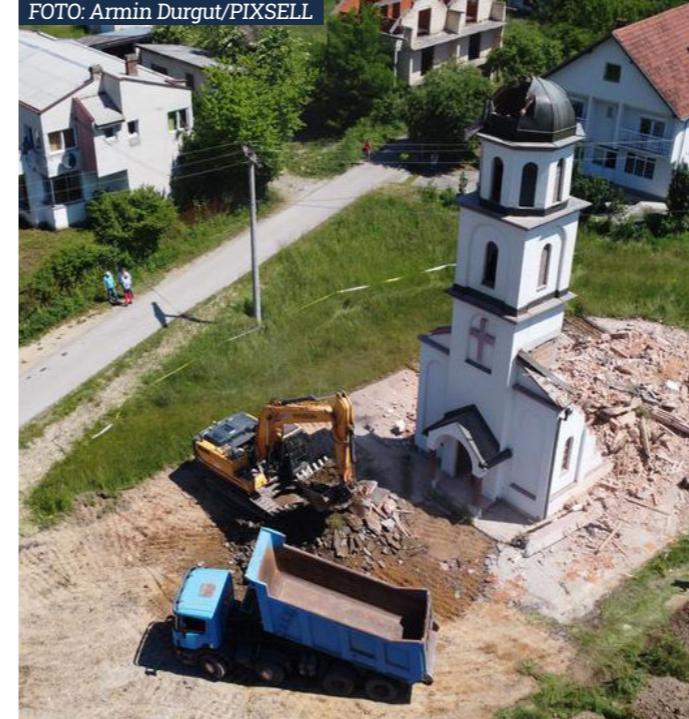

FOTO: Agencija Anadolija

U ranim jutarnjim satima 5. juna 2021. godine, 23 godine nakon što je nelegalno izgrađena na privatnoj imovini nane Fate Orlović, srušena je pravoslavna crkva.

Na osnovu odluke Evropskog suda za ljudska prava u Strasbourg iz oktobra 2019. godine, crkva je trebala biti uklonjena i premještena za to unaprijed određenu lokaciju u blizini Bratunca. Poštivanje temeljnih ljudskih prava i implementacija presuda koje se tiču prava na izučavanje bosanskog jezika, te poštivanje presuda Evropskog suda za ljudska prava, Međunarodnog suda pravde i Haškog tribunala je budućnost koja je neizbjegljiva. „Hrabrost bosanske žene, njena snaga i ponos, bili su jedan od odlučujućih činilaca u borbi Bosne i naroda za opstanak“, kazao je rahmetli predsjednik Alija Izetbegović.

FOTO: Armin Durgut/PIXSELL

29. godišnjica stradanja Bošnjaka u Bijelom Potoku kod Zvornika

FOTO: Amir Musić

Područje opštine Zvornik je bilo među prvima na udaru raznih agresorskih vojnih i paravojnih formacija početkom aprila 1992. godine.

Vrijedi istaći hrabre branioce Kule Grada kod Zvornika koji su odolijevali višestruko brojnijem neprijatelju sve do 26. aprila 1992., kada su bili primorani odstupiti sa pozicija.

Naime, sudbina Bošnjaka iz Zvornika i okoline je prepuna tužnih godišnjica i stravičnih masakara koji su počinjeni nad, uglavnom, civilnim stanovništvom.

Agresorske snage su 1. juna 1992. godine zarobile 682 Bošnjaka u zvorničkom selu Bijeli Potok da bi ih u narednim danima deportovali i likvidirali na više lokacija. Brojne su porodice koje su ovom prilikom izgubile svakog muškog člana, a još uvjek se traga za posmrtnim ostacima 246 ljudi koji su zarobljeni na Bijelom Potoku.

Većina ubijenih, čiji su posmrtni ostaci pronađeni, je sahranjena u memorijalnom kompleksu Gornja Kalesija.

FOTO: Agencija Anadolija

Republika Bosna i Hercegovina primljena u UNESCO prije 28 godina

Republika Bosna i Hercegovina je primljena u članstvo u UNESCO-u 2. juna 1993. godine.

Organizacija za obrazovanje, nauku i kulturu Ujedinjenih Nacija je formirana 1946. godine kada je ustav organizacije je prihvaćen i ratifikovan od strane dvadeset zemalja, s cijem da kreira interkulturalnu saradnju i kooperaciju između zemalja članica.

UNESCO-ov Centar za svjetsku baštinu u Parizu predstavlja sjedište organizacije, koja operiše u svijetu sa preko 50 ureda. Bosna i Hercegovina ima prepoznata tri spomenika Svjetske kulturne baštine: Stari Most u Mostaru (upisan 2005. godine), Most Mehmed-paše Sokolovića u Višegradu (upisan 2007. godine) i 22 nekropole srednjovjekovnih stećaka (upisane 2016. godine). Na tentativnoj listi UNESCO-a se nalazi još 11 lokacija iz naše zemlje.

FOTO: Wallpaperaccess.com

FOTO: Arhiva Muzeja "Alija Izetbegović"

Iseljenje jedinica JNA iz kasarne „Maršal Tito“

Akcija preuzimanja kontrole nad kasarnom „Maršal Tito“ organizovana je 5. juna 1992. godine.

Objekat se nalazio na strateški važnoj lokaciji gdje je postojala realna opasnost da se opkoljeni grad presječe na dva dijela, što je osuđeno 16. maja 1992. godine kada se odigrala historijska Pofalička bitka.

I seljenju jedinica JNA iz kasarne prethodili su jednomjesečni mukotrpni pregovori, a snage Teritorijalne odbrane Republike Bosne i Hercegovine su sticale stratešku prednost preuzimanjem kontrole nad Gornjim Pofalićima i neposrednom blizinom oko kasarne.

Ovladavanjem kasarnom „Maršal Tito“, naše jedinice su došle u posjed značajnih količina materijalno-tehničkih sredstava što je opredjeljilo Glavni štab da krene sa prvim pokušajem deblokade Sarajeva, poznat pod kodnim nazivom „LJETO-92“.

29. godišnjica formiranja 5. Motorizovane brigade

Naselje Dobrinja, zajedno sa Aerodromskim naseljem i Kvadrantom C-5, od samih početaka agresije na našu zemlju su se nalazili na strateški značajnom mjestu za odbranu Sarajeva.

Početkom maja 1992. godine Dobrinja se našla u izuzetno kompleksnoj situaciji, sa svih strana okružena neprijateljskim jedinicama. Jedina fizička veza sa ostatkom Sarajeva je bila Lukavička cesta, koja je bila izložena neprijateljskoj vatri iz Nedžarića i sa brda Moj Milo. Do okrugnjavanja već formiranih jedinica na Dobrinji i okolnim naseljima, je došlo 6. juna 1992. godine, kada je formirana 5. Motorizovana brigada, na čijem čelu je bio general Ismet Hadžić – Mutevelija. Heroji Dobrinje su izuzetnim naporima uspješno organizovali odbranu, ali također, u uslovima teške opsade našli znanja i mogućnosti da uspostave organizaciju civilnog života.

29. godišnjica oslobođenja platoa Žuči

U sklopu operacije „LJETO-92“, 8. juna 1992. godine jedinice branilaca su izvršile napad u pravcu brda Žuč, do tada uglavnom nepoznatog većini Sarajlja. Sa ove strateško dominantne kote, bilo je moguće držati pod izravnom neprijateljskom vatrom veliki dio grada Sarajeva.

Prilikom ove akcije oslobođen je vrh Orlić i kota 850. Jedinice TO Republike Bosne i Hercegovine nisu uspjele u svom prvobitnom planu deblokade grada, ali je i zauzimanje položaja na Žuči dalo značajan podstrek i diglo borbeni moral.

S druge strane, linija odbrane se fizički odmakla od gradskih naselja, te je ubuduće istu bilo lakše braniti.

FOTO: Arhiva Muzeja "Alija Izetbegović"

FOTO: Wikipedia.com

Sjećanje na pogibiju Vinka Šamarlića na Hrasnom Brdu

Istog dana kada su jedinice branilaca otpočele sa napadom u pravcu brda Žuč, na drugoj strani opsadnog prstena, na Hrasnom Brdu, svoj život za slobodu Sarajeva i Bosne i Hercegovine dao je Vinko Šamarlić.

Pripadnici specijalne jedinice MUP-a Republike Bosne i Hercegovine – Odred Bosna, su dali nemjerljiv doprinos tokom ovih, ali i ostalih ratnih dana.

Tog dana je, pored komandira Šamarlića, još osam pripadnika specijalne jedinice ranjeno.

Vinko Šamarlić je bio nagrađivan džudista, judo kluba Željezničar, te je bilo predviđeno da nosi zastavu naše zemlje na otvaranju Ljetnih olimpijskih igara u Barceloni 1992. godine, obzirom da je već imao ostvarenu olimpijsku normu.

Vinko je izabrao odbranu zemlje i platio na jveću cijenu.

Godišnjica odlikovanja rahmetli predsjednika Alije Izetbegovića „Ordenom slobode Republike Turske“

U Muzeju „Alija Izetbegović“ se nalazi značajan broj nagrada i priznanja kojim je odlikovan prvi predsjednik Predsjedništva nezavisne Republike Bosne i Hercegovine za svoj doprinos borbi za mir, toleranciju, te ljudska prava i slobode.

Među eksponatima u stalnoj muzejskoj postavci nalazi se i „Orden slobode Republike Turske“ koji je predsjedniku Aliji Izetbegoviću uručio nekadašnji predsjednik Republike Turske, Süleyman Demirel 9. juna 1997. godine. Ovaj orden dodijeljen je na posebnoj svečanosti u Ankari.

„Sa osjećanjem ponosa primam ovo visoko tursko odlikovanje. Ono je – i tako ga primam – priznanje prije svega mojem narodu za hrabrost i dostojanstvo iskazano u minulom ratu za opstanak i slobodu. Hvala vam. Za sve nas u Bosni to je uistinu velika čast (...) Impresionirali su me podaci o brzom rastu gradova i proizvodnje, a posebno oni o stotinama hiljada učenika i studenata koji svakodnevno pune učionice Vaših škola i univerziteta“, kazao je predsjednik Izetbegović tom prilikom.

FOTO: Arhiva Muzeja "Alija Izetbegović"

FOTO: Arhiva Muzeja "Alija Izetbegović"

Osnivanje Patriotske lige

Patriotska liga Bosne i Hercegovine je visoko kotirala u okvirima paralelne vojne organizacije predvođene Strankom demokratske akcije (SDA).

Istinski razvoj Patriotske lige uslijedio je nakon zvaničnog formiranja Savjeta za nacionalnu odbranu pri SDA juna 1991. godine. Cilj je bio zaštita bošnjačkog naroda i cjelovitosti Bosne i Hercegovine kao jedine forme koja tom narodu može garantovati sigurnost i opstanak. Ozbiljnije vojne pripreme Patriotske lige koincidirale su sa povlačenjem JNA iz Slovenije i intenziviranjem ratnih dejstava u Hrvatskoj.

Među eksponatima u Muzeju „Alija Izetbegović“ nalazi se i Vojna knjižica Alije Izetbegovića s posvetom u kojoj je za svoj doprinos u odbrani od srpske i hrvatske agresije nazvan „Ocem patriotske lige“.

FOTO: Arhiva Muzeja "Alija Izetbegović"

Alija Izetbegović je i u vremenu neposredno prije agresije doprinio organizaciji i jačanju patriotskih odbrambenih formacija, čemu svjedoči i ovo priznanje. Patriotska liga je zvanično formirana 10. juna 1991. godine u vidu neizbjegljivih priprema za odbranu Bosne i Hercegovine od nadolazeće agresije. Pripreme su organizovane pod okriljem Stranke demokratske akcije (SDA).

Obilježen Svjetski dan dobrovoljnih davalaca krvi

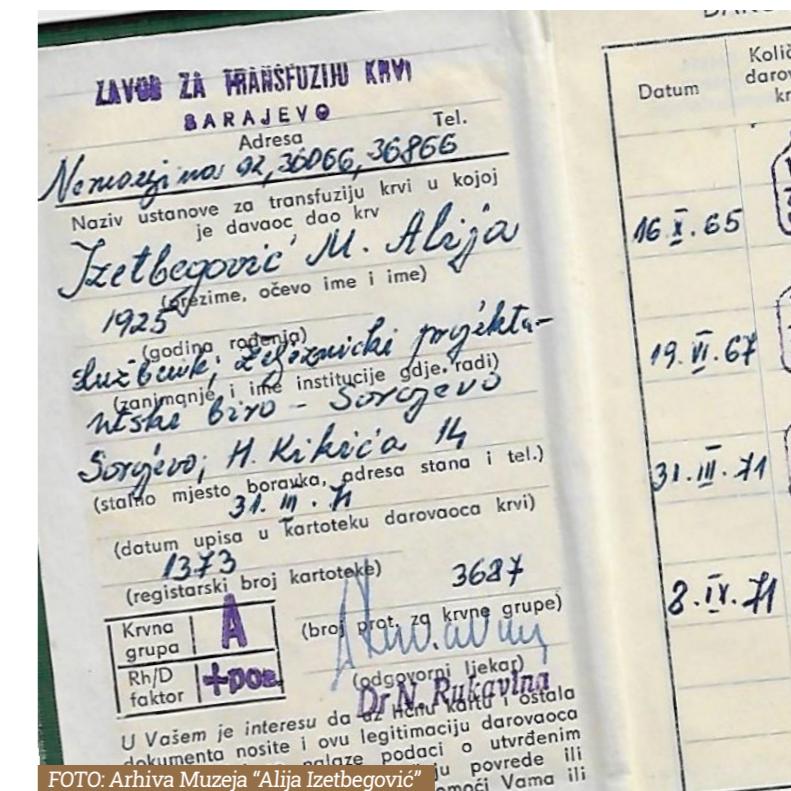

FOTO: Arhiva Muzeja "Alija Izetbegović"

Svjetski dan dobrovoljnih davalaca krvi se obilježava svake godine 14. juna, na rođendan Karla Landsteiner - naučnika koji je razvio sistem određivanja krvnih grupa, kao zajednička inicijativa Svjetske zdravstvene organizacije (WHO) i Međunarodnog pokreta Crvenog križa i Crvenog polumjeseca (ICRC).

Prevashodni cilj obilježavanja ovoga dana je dizanje svijesti o značaju doniranja krvi kao uzvišenog vida pomoći onima kojima to može značiti razliku između života i smrti.

Iskazivanje zahvalnosti dobrovoljnim davaocima krvi je značajno u cilju animiranja svih onih koji nisu usvojili tu praksu. Urgentni slučajevi, prirodne nesreće, ratovi, oružani sukobi i sl., uslovjavaju potrebe za transfuzijom krvi, koja predstavlja osnovnu komponentu hitne medicinske pomoći.

U našoj zemlji Crveni križ i Zavodi za transfuzijsku medicinu svake godine organizuju preko 600 akcija dobrovoljnog darivanja krvi. Rahmetli predsjednik Alija Izetbegović je tokom svog života, neraskidivo, kroz filozofsku misao i univerzalnu liniju humanosti, bio svjestan značaja darivanja krvi.

Sjećanje na rahmetli komandanta 2. Viteške motorizovane brigade Safetu Zajku

Sjećanje na slavnu ulogu rahmetli Safetu Zajku, legendarnog komandanta 2. Viteške motorizovane brigade 1. korpusa Armije Republike Bosne i Hercegovine, je izuzetno bitno u očuvanju kulture sjećanja.

Safet Zajko je bio čovjek koji se upisao u najčasnije dijelove bosanskohercegovačke i bošnjačke historije. Čovjek iz naroda, koji se svojom karizmom i vojničkim umijećem nametnuo kao vođa u najtežim vremenima za opstanak naše zemlje i našeg naroda. Ukazom Predsjedništva, odlikovan je "Ordenom heroja oslobodilačkog rata", najvećim ratnim priznanjem Armije Republike Bosne i Hercegovine. Poginuo je 17. juna 1993. godine na Žuči.

"Sjećam ga se dobro. Bio sam posljednji put s njim na nekih 15 do 20 dana pred njegovu pogibiju (...) Sjećam se dobro dvije-tri stvari o kojima sam s njime tad pričao. Bijaše tad aktuelno pitanje, pošto su nekakvi pregovori trajali. Njega upitam tada: "Dobro Safete, priča se tako da je vojska malo dezorientisana. Znaš li ti, Safete, za šta se boriš? Kaže on: "Naravno, predsjedniče, da znam. Nema u tom pogledu nikakvih problema. Vi kažete maloprije: "Narod je odgovorio da se bori za domovinu, ali ja se borim za naš narod!" Tako je rekao meni Zajko Safet, od riječi do riječi, kad sam ga pitao: "Za šta se ti, Safete, boriš?". Rekao sam mu da se potpuno slažem s njime, i da se i ja borim za naš narod", kazao je predsjednik Alija Izetbegović u svom govoru marta 1994. godine.

FOTO: Arhiva Muzeja "Alija Izetbegović"

Godišnjica proglašenja neposrednog ratnog stanja

FOTO: Arhiva Muzeja "Alija Izetbegović"

FOTO: Arhiva Muzeja "Alija Izetbegović"

Odsudna obrana Dobrinje i Kvadranta C-5 21. juna 1992. godine

Odsudna obrana Dobrinje se odigrala 21. juna 1992. godine.

Tada su lokalne jedinice branilaca, potpomognute posebno odabranim pojedincima vojne policije i specijalnih jedinica MUP-a, uspjele odbraniti ovo herojsko naselje.

Dejstvovanje agresorskih snaga na Dobrinju je nastavak ranije kombinovanog pješadijsko-artiljerijskog napada, koji je započeo 17. juna 1992. godine u jutarnjim satima, kada je palo Aerodromsko naselje i rubni dijelovi Dobrinje (Dobrinja IV i dio Dobrinja I)

Tog 21. juna 1992. godine, vođene su borbe "prsa u prsa" u naselju Kvadrant C-5, gdje je nadljudskim naporima odbijen napad, a agresorske snage nisu uspjеле u planu osvajanja putne komunikacije Lukavica – Ilidža.

Tog 20. juna 1992. godine artiljerijom iz Nedžarića i Stupskog brda su u potpunosti uništeni poslovni neboderi "Oslobodenja" u Sarajevu, a na grad je, iz artiljerijskih oruđa, sručeno stotine granata.

Ukazom Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine 20. juna 1992. je proglašeno neposredno ratno stanje, opšta mobilizacija i radna obaveza. Ovim činom je osigurana pravna i zakonska prepostavka da se nastavi sa profesionalnjom i uspešnjom organizacijom odbrane od svih agresora na nezavisnu i međunarodno priznatu Republiku.

FOTO: Arhiva Muzeja "Alija Izetbegović"

FOTO: Arhiva Muzeja "Alija Izetbegović"

FOTO: Milomir Kovačević - Strašni

Sjećanje na zločin nad djecom u Bakarevoj ulici na Bistriku 26. juna 1993. godine

Jedan od najtužnijih momenata tokom opsade Sarajeva dogodio se 26. juna 1993. godine u Bakarevoj ulici na Bistriku, gdje je srpski agresor je granatom usmrtio sedmoro djece tačno u 20:45 sati.

Tog dana su ubijeni Velida Muftić (1971.), Sinanudin Šećerović (1975.), Nihada Ćatić (1977.), Almir Poturić (1978.), Senad Pliska (1979.), Belma Zijadić (1982.) i Sanjin Rustem-pašić (1988.).

Kampanja zločina protiv čovječnosti koja je provođena za vrijeme opsade glavnog grada Bosne i Hercegovine, je bila sistematski i planski organizovana s jasnom namjerom teroriziranja svih građana nezavisno od dobne, rodne, vjerske i nacionalne pripadnosti.

FOTO: Arhiva Muzeja "Alija Izetbegović"

Dvadeset i devet godina od posjete francuskog predsjednika Françoisa Mitterranda Sarajevu

Francuski predsjednik François Mitterrand posjetio je opkoljeno Sarajevo 28. juna 1992. godine.

Francuski predsjednik François Mitterrand posjetio je opkoljeno Sarajevo 28. juna 1992. godine. Taj čin je u očima mnogih Sarajlija bio nada da će doći do okončanja opsade, bilo mirnim putem, bilo linijom vojne intervencije. Sletivši helikopterom iz Splita, Mitterrand je pompeznog najavio otvaranje sarajevskog aerodroma za potrebe dostavljanja humanitarne pomoći.

Mnogi su mišljenja da je ovim činom osuđena ideja dizanja opsade te legitimizirano stanje u kojem je agresorska strana nastavila sa teroriziranjem Sarajeva do potpisivanja Daytonskog mirovnog sporazuma.

O promijenjenom vanjskopolitičkom kursu Francuske i njene pozicije spram Bosne i Hercegovine, predsjednik Alija Izetbegović je 29. augusta 1995. godine u Parizu rekao:

"Predsjednik Chirac je izjavio da on podržava Bosnu i Hercegovinu jer je to napadnuta

zemlja. Rekao je: 'Ako vi jednog dana postanete agresor, bit ćemo protiv vas. I sve dok vas napadaju, mi smo na vašoj strani. Jer je to moralna obaveza Francuske' (...) Ne mogu tvrditi da je predsjednik Mitterrand imao antibosanske pozicije ili antibosansko osjećanje. Ali, određenje predsjednika Chiraca je jasnije u pogledu BiH. Naravno, to je moj utisak, ali mislim da razlika, očito, postoji'.

12

FOTO: BHRT

Međunarodni dan podrške žrtvama torture i sjećanje na žrtve dva stravična zločina u Višegradu

Međunarodni dan podrške žrtvama torture se, počevši od 1998. godine, obilježava svakog 26. juna.

U našoj zemlji ovaj datum ima poseban značaj, imajući u vidu sve nehumanne radnje koje su počinjene tokom perioda agresije. S tim u vezi, prisjećamo se sa pijetetom žrtava dva stravična zločina počinjena u Višegradu.

Osuđeni ratni zločinci Milan i Sredoje Lukić, sa svojim jatacima iz paravojne formacije "Osvetnici", su 14. juna u Pionirskoj ulici i 27. juna 1992. godine na Bikavcu zatočili u kućama i žive zapalili ukupno 140 višegradske Bošnjaka.

"Znao sam da je naš narod dobar narod (...) Dobar narod koji na rušenje džamija ne odgovara rušenjem crkava, koji na genocide ne odgovara genocidom, koji pokazuje veliku mjeru strpljenja i ljudskosti. To smo oduvijek znali o našem narodu. Međutim, rat je iznova otkrio njegovu hrabrost i nevjerojatnu snalažljivost".

(Intervju Alije Izetbegovića za RTV BiH, 24. novembar 1993. godine)

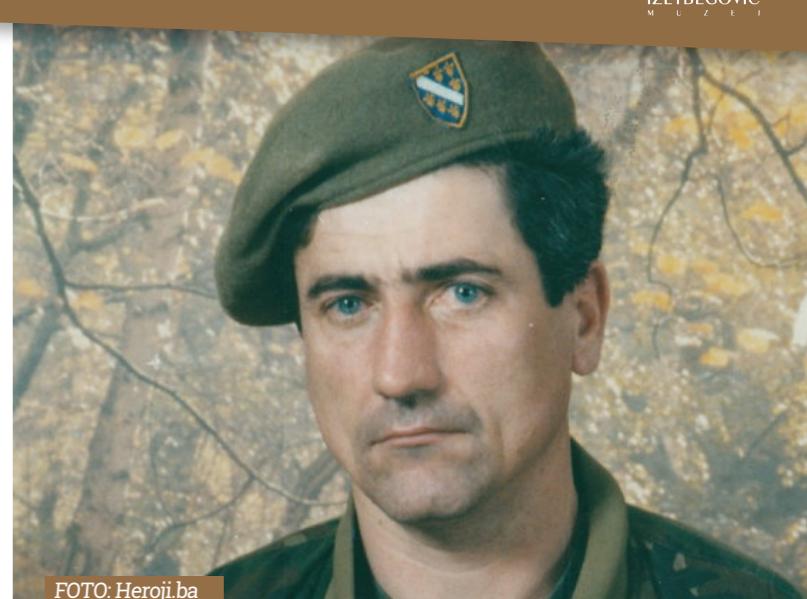

FOTO: Heroji.ba

Pogibija gazije Midhada Hujdura i sjećanje na historijsku deblokadu Mostara

Midhad Hujdur, gazija sa Neretve i komandanat Prve mostarske brigade, je položio svoj život za deblokadu Mostara i odbranu Bosne i Hercegovine 30. juna 1993. godine u borbama za oslobođenje kasarne "Sjeverni logor", kontrolisane od strane HVO-a.

Plan deblokade je uključivao oslobođenje bjelopoljske kotline te spajanje sa jedinicama 6. korpusa, sjeverno od grada.

Deblokada Mostara je bila neophodna za opstanak svih bosanskohercegovačkih patriota, nakon što je 9. maja 1993. godine došlo do napada HVO-a i stvaranja dodatne linije fronta prema zapadnom dijelu grada.

"Naravno, gledajući kao i vi maloprije one scene rušenja, pitao sam se zašto su to oni učinili? I ko su to "oni", a ko "mi"? Kada kažem "oni", hoću da naglasim da to ne znači Hrvati. To su pojedinci među Hrvatima koji nisu samo osramotili hrvatski narod nego i ljudski rod. U ovoj sali ja vidim veliki broj časnih Hrvata i veoma sam sretan zbog toga. A kad kažem "mi", ne mislim samo na Bošnjake. Mislim na sve ljude koji su zajedno sa nama, u onim strašnim danima, stali u odbranu civilizacije".

(Obraćanje Alije Izetbegovića na osnivačkoj skupštini Fondacije "Stari Mostar")

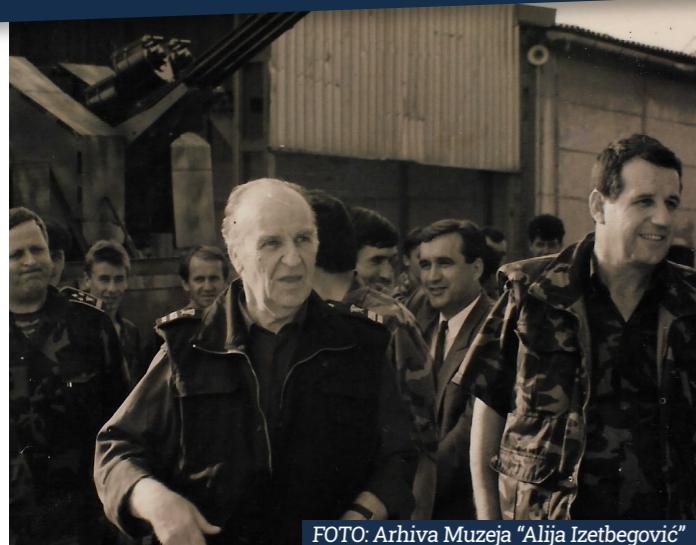

FOTO: Arhiva Muzeja "Alija Izetbegović"

Odluka o organizaciji Oružanih snaga Republike Bosne i Hercegovine

Odluka o organizaciji Oružanih snaga Republike Bosne i Hercegovine donesena je 4. jula 1992. godine, te je time zvanično prestala postojati organizacija Teritorijalne odbrane koja je objedinjavala patriotske i odbrambene snage.

Ova odluka je predstavljala značajan korak ka daljnjoj organizaciji i restrukturalizaciji Armije Republike Bosne i Hercegovine, što je doprinijelo profesionalizaciji vojne odbrane od agresije.

"Narod se ponosio vama, uvjeren da ste vi najbolji vojnici na svijetu. I jeste. Neprijatelj to zna i ubuduće će tri puta razmisliti prije nego se usudi da digne ruku na zemlju i narod koji vi branite. Tragična 1992. godina, uz Božiju pomoć, neće se više nikada ponoviti. Braneći Bosnu, vi niste imali čast da branite samo zemlju. Više od toga, vi ste branili jednu veliku ideju koja ima svjetski značaj. To je ideja tolerancije i suživota među ljudima različitih vjera i nacija. Tamo gdje ste vi bili, uprkos svim iskušnjima, ostale su čitave džamije, crkve, katedrale i sinagoge. To je najvažnija vaša i naša pobjeda. Postupajući tako, vi ste osigurali najveći zalog u borbi za cijelovitu i demokratsku Bosnu i Hercegovinu, a to znači za budućnost".

(Obraćanje Alije Izetbegovića na smotri povodom Dana Armije, Stadion Koševo, 15. april 1997. godine)

Početak vojne operacije „Krivaja 95“ – uvod u genocid u Srebrenici

FOTO: AP

U trećem od šest strateških ciljeva usvojenih od strane "Skupštine srpskog naroda u Bosni i Hercegovini" 12. maja 1992. godine, nalaže se "eliminisanje rijeke Drine kao granice između dva svijeta".

S tim u vezi, kao dio ovog projekta, već ranije, u aprilu 1992. godine, su počeli napadi na Srebrenicu i čitavu regiju Podrinja.

Međutim, pitanje opstanka Srebrenice, kao zaštićene zone UN-a od 16. aprila 1993. godine, je ugroženo početkom vojne operacije "Krivaja 95" od 6. jula 1995. godine, što je bio uvod u genocid. Napadi na srebreničku enklavu će se intenzivirati narednih dana, i završit će se 11. jula ulaskom osuđenog ratnog zločinca Ratka Mladića u poslijepodnevnim satima u grad.

FOTO: DW

"Mi smo samo nagađali i sa nevjericom primali vijesti, sve crnje od crnjih. Sjećam se da smo dva-tri dana nakon pada Srebrenice uhvatili telefonski razgovor dvojice četnika. Jedan kaže: "Jučer smo ih sredili". "Koliko, je li trideset?", pita drugi. "Dodaj dvije nule" - odgovara prvi(...) Kad se dogodi tragedija ovog obima, nema nevinih. Svako od nas je kriv što je moguć svijet u kojem je moguća Srebrenica"

(Alija Izetbegović u Sjećanjima, str. 232-233.)

FOTO: Arhiva Muzeja "Alija Izetbegović"

Sjećanje na generala Mehmeda Alagića

Slavni general Armije Republike Bosne i Hercegovine, komandant 3. i 7. korpusa, Mehmed Alagić, rođen je 8. jula 1947. godine u Fajtovcima kod Sanskog Mosta.

General je ostavio najdublji trag kao prvi i jedini komandant 7. korpusa, koji je ispisao slavne stranice vojničke historije tokom posljednje dvije godine agresije na našu zemlju.

Sedmi korpus Armije Bosne i Hercegovine na čelu sa generalom Mehmedom Alagićem je omogućio oslobođenje Kupresa, oslobođio vrh Vlašića, Donji Vakuf, te u sadejstvu sa 5. korpusom oslobođio Ključ i Sanski Most.

FOTO: Arhiva Muzeja "Alija Izetbegović"

FOTO: Azra.ba

Posljednje javljanje Nine Ćatića iz Srebrenice 10. jula 1995. godine

Posljednji dramatični izvještaj pjesnika i novinara Nihada Nine Ćatića iz Srebrenice je poslan 10. jula 1995. godine državnoj Televiziji Bosne i Hercegovine.

To je bio pokušaj prikaza samo dijela katastrofe i tragedije koja će svoje razmjere pokazati u narednim danima.

Nino Ćatić nikada nije stigao na slobodnu teritoriju, i njegova majka Hajra još uvijek traga za posmrtnim ostacima svoga sina ubijenog u genocidu.

"Poginuli i ranjeni neprestano se dovlače u bolnicu. Nemoguće je opisati. Svake sekunde po tri smrtonosna projektila padnu na ovaj grad. U bolnicu je trenutno dovućeno 17 poginulih, 57 teže i lakše ranjenih. Da li iko u svijetu može doći da vidi tragediju koja se dešava Srebrenici i njenim stanovnicima. Ovo je nečuven zločin koji se izvodi nad bošnjačkim stanovništvom Srebrenice. Populacija u ovom gradu nestaje. Da li iza svega stoji Akashi, Boutros-Ghali ili neko drugi, bojim se da za Srebrenicu neće više biti bitno". Riječi su Nine Ćatića u tom posljednjem izvještaju Televiziji BiH.

ALIJA
IZETBEGOVIĆ
MUZEJ

FOTO: Damir Šagolj/REUTERS

26. godišnjica genocida u Srebrenici

Nakon višednevnih teških pješadijskih napada, praćenih artiljerijskom vatrom, osuđeni ratni zločinac Ratko Mladić u poslijepodnevnim satima 11. jula 1995. godine trijumfalno ulazi u Srebrenicu i pred kamerama javljuje genocid.

Navršeno je 26 godina od početka srebreničkog genocida, gdje je mučki ubijeno 8372 ljudi, a za tijelima mnogih njihove porodice još uvijek tragaju.

Genocid u Srebrenici je priznat mnogobrojnim presudama Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju i Međunarodnog suda Pravde.

Muzej „Alija Izetbegović“ teži promicanju istine o genocidu i kroz svoj rad se bori protiv svih pokušaja relativiziranja istine i historijskog revizionizma.

„Mi vjerujemo da samo snažni narodi imaju velike kušnje. A snažni su oni narodi koji, držeći se moralnih principa i u najtežim okolnostima, ostaju vjerni sebi i istovremeno otvoreni prema svijetu“, kazao je Alija Izetbegović u predavanju na sastanku ISESCO-a u Rijadu, 6. decembra 1997. godine.

Pad Žepe i zarobljavanje rahmetli Avde Palića

Napadi na žepsku enklavu, zaštićenu zonu UN-a, su uslijedili neposredno nakon pada Srebrenice i genocida koji je potom uslijedio.

Operacija ovladavanja Žepom je kodno nazvana „Stupčanica 95“ i zvanično je završena 27. jula 1995. godine. Komandant 285. istočnobosanske lahke brigade Armije RBiH i gazija, rahmetli Avdo Palić je otisao na pregovore u ukrajinski kamp UNPROFOR-a u Bokšanici, da dogovori evakuaciju civilnog stanovništva Žepe.

Tom prilikom biva uhapšen i nakon dvosedmičnog boravka i isljeđivanja u Rogatici, Palić je sproveden u garnizonski vojni zatvor Vanekov mlin u Bijeljini odakle mu se gubi svaki trag u noći sa 5. na 6. septembar 1995. godine.

Posmrtni ostaci rahmetli Avde Palića su ekshumirani u masovnoj grobnici Vragolovi kod Rogatice, ali je DNK identifikacija potvrđena tek 2009. godine. Gazija iz Žepe je ukopan u haremu Ali-pašine džamije u Sarajevu.

Avdo Palić je završio svoj posao do kraja i žrtvovao sebe za spas drugih.

FOTO: Oslobođenje

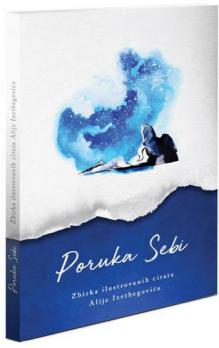

JU MUZEJ “ALIJA IZETBEGOVIĆ”

Katalog izdavačke djelatnosti

ALIJA
IZETBEGOVIĆ
MUZEJ

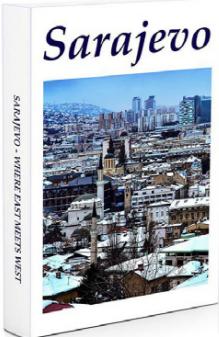

Zbirka ilustrovanih citata Alije Izetbegovića "Poruka sebi"

Zbirka citata Alije Izetbegovića "Poruka sebi" je obogaćena ilustracijama talentovane umjetnice Džejlane Karaman-Pašić, te predstavlja plod istraživačke aktivnosti Nađe Berberović - Dizdarević, direktorice JU Muzeja "Alija Izetbegović". Citati su preuzeti iz autorskih djela Alije Izetbegovića, a tretiraju univerzalne teme: život, smrt, slobodu, ljubav, nauku, umjetnost itd.

20 KM

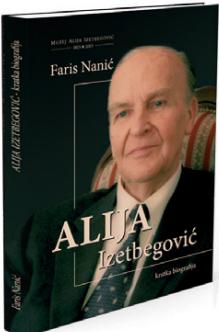

Fotomonografija Sarajevo Adis Tanović

Fotomonografija "Sarajevo" autora Adisa Tanovića, uz pomoć visokokvalitetnih fotografija i sažetih tekstualnih opisa, predstavlja glavni grad Bosne i Hercegovine kao jedinstven simbol multikulturalnosti. Sarajevo je grad sa bogatom historijom, mjesto gdje se susreću različite kulture i civilizacije. Fotomonografija predstavlja značajne sarajevske lokacije i historijske objekte kroz priče iz više vijekovne bogate historije grada.

20 KM

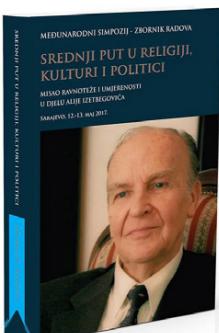
Alija Izetbegović: kratka biografija Faris Nanić

Kratka biografije Alije Izetbegovića autora Farisa Nanića prati ličnost i djelo prvog predsjednika nezavisne RBiH, te predstavlja bitan i kvalitetan prilog biografiji jednog velikog čovjeka.

Lično poznavajući rahmetli predsjednika Aliju Izetbegovića, autor je pokušao prikazati njegov život u jednom čovječnjem i neformalnijem maniru u kojem ga ljudi ranije nisu poznavali. U afirmativnom tonu, Faris Nanić predstavlja Aliju Izetbegovića kao najznačajniju historijsku ličnost Bošnjaka i Bosne i Hercegovine u 20. stoljeću. Kroz čitavo djelo autor ističe okolnosti historijskog konteksta kroz koji je predsjednik Izetbegović djelovao i način na koji je to determiniralo njegovu ulogu.

15 KM

Zbornik radova sa međunarodnog simpozija "Srednji put u religiji, kulturi i politici: misao ravnoteže i umjerenosti u djelu Alije Izetbegovića"

Muzej "Alija Izetbegović" je bio organizator simpozija "Srednji put u religiji, kulturi i politici: misao ravnoteže i umjerenosti u djelu Alije Izetbegovića" u Sarajevu 12. i 13. maja 2017. godine. U svojim obraćanjima visoki zvaničnici su ukazali na značaj Izetbegovićevog zastupanja ideja slobode, odgovornosti i umjerenosti i na vrijednost njegova dosljednog distanciranja od radikalizma i ekstremizma, kako u pisanim djelima tako i u praktičnom djelovanju, u miru kao i u okolnostima agresije i teških ratnih iskušenja. Zbornik radova sadrži obraćanja visokih zvaničnika, uvodne riječi predstavnika organizatora simpozija i šesnaest tematskih saopćenja.

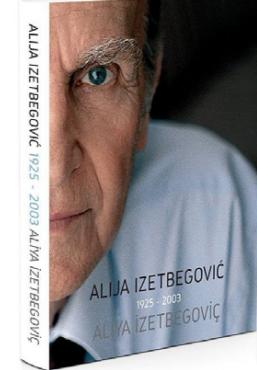
15 KM

Fotomonografija "Alija Izetbegović 1925-2003"

Fotomonografija autora Nihada Kreševljakovića kroz fotografije i koncizne tekstualne opise prati život Alije Izetbegovića od rođenja do smrti. Govori, citati, intervjuji, mišljenja i sjećanja savremenika, saradnika i prijatelja su uvršteni u Fotomonografiju kao važno djelo koje doprinosi kulturni sjećanju na savremenu historiju nezavisne Republike Bosne i Hercegovine i najznačajniju ličnost koja je obilježila taj period.

50 KM

Mislilac i državnik Alija Izetbegović Fikret Muslimović i Selmo Cikotić

Ova knjiga je nastala u uvjerenju da se ukupno životno djelo Alije Izetbegovića treba rasvjetliti primjenom naučnih metoda te afirmacijom istine o kojoj svjedoče neizbrisivi dokazi, a sve u cilju historijski tačnog i istinitog predstavljanja savremene historije Bosne i Hercegovine. Sve vrline i osobine, slijevale su se kroz Izetbegovićevu retoričku sposobnost uvjerljivog, prirodnog i nuždi primjereno utjecaja u korist rješavanja velikih društvenih problema, afirmirajući ideale slobode i demokratije. Knjiga je utemeljena samo na jednom dijelu intelektualnog naslijeđa Alije Izetbegovića.

20 KM

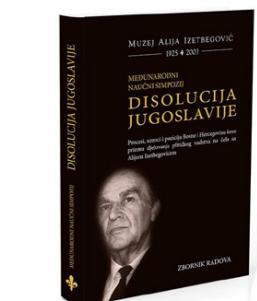
Zbornik radova sa međunarodnog simpozija

"Disolucija Jugoslavije: procesi, uzroci i pozicija Bosne i Hercegovine kroz prizmu djelovanja političkog vodstva na čelu sa Alijom Izetbegovićem"

Ovaj Zbornik sadrži obraćanja i govore učesnika sa međunarodnog simpozija kojeg je Muzej "Alija Izetbegović" organizovao u Sarajevu 4. decembra 2010. godine u kooorganizaciji sa Fakultetom političkih nauka u Sarajevu. Na ovom naučnom skupu su učestvovali mnogi eminentni naučni radnici iz regije i inostranstva. Zbornik predstavlja jedan od prvih projekata u okviru izdavačke djelatnosti Muzeja "Alija Izetbegović" u cilju razvoja saradnje sa akademskim zajednicama u Bosni i Hercegovini tako i u svijetu. Ovaj zbornik tretira ulogu Alije Izetbegovića kroz prizmu disolucije Jugoslavije i pozicije Bosne i Hercegovine u turbulentnim historijskim okolnostima.

15 KM

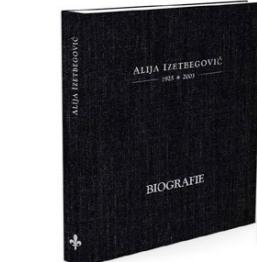

Biografija Alije Izetbegovića Zehrudin Isaković

Autorsko djelo Zehrudina Isakovića predstavlja vrijedno trojezično izdanje koje čitaocima prezentuje ličnost i djelo predsjednika Alije Izetbegovića. Taksativno, detaljno, historijski tačno i metodološki usklađeno, ova knjiga tumači razne aspekte predsjednikovog života kroz ličnu prizmu i okolnosti historijskog razvoja Bosne i Hercegovine u periodu 20-og i na početku 21-og stoljeća. Historija Bosne i Hercegovine je predstavljena i protumačena kroz prizmu života predsjednika, te na taj način ovo djelo ostaje vrijedan segment kulture sjećanja. Cijena izdanja na bosanskom i engleskom jeziku je 20 KM, dok je cijena izdanja na njemačkom i turskom jeziku 15 KM.

20/15 KM

JU MUZEJ
"ALIJA IZETBEGOVIĆ"
VAS POZIVA DA UČESTVUJETE U PRVOJ

LJETNOJ
ŠKOLI
diplomatije

AUGUST 2021.